

Talonrakennusteollisuus ry, Telinejaosto

Telineiden ja sääsuojien suunnitelmiin liittyvät periaatteet

Määritelmät

Tilapäisrakenne

Tilapäisrakenteeksi katsotaan rakennelma, joka voidaan pystyttää ja purkaa toistuvasti. Tilapäisrakenne on käytössä vain sen aikaa kuin se on käyttötarkoitustaan varten pystytetty, eivätkä ne ole pysyviä rakenteita tai osia.

Käyttöohjeen mukainen teline

Teline, jonka rakenne ja kokoonpanoratkaisut on kuvattu Vna 205/2009 52 § tarkoittamassa käyttöohjeessa. Teline on toteutettu edellä mainitun käyttöohjeen mukaisesti.

Käyttöohjeesta poikkeava teline

Teline, jonka rakenne, kokoonpanoratkaisut ja toteutus eivät ole siitä laaditun käyttöohjeen mukaisia.

Sääsuoja

Sääsuoja on tilapäinen rakenne, joka kootaan suojapeitteistä, esivalmisteisista määrämittäisistä rakenneosista ja näihin kiinnitetyistä liittimistä. Sääsuojalla tarkoitetaan rakennetta, jolla varsinainen rakennettava kohde suojataan vesi- tai lumisateen vaikutuksilta. Julkisivutelineen sivurakenteen peittäminen muovipressulla työskentelyolosuhteiden parantamiseksi ja putoavien esineiden aiheuttaman vaaran estämiseksi ei ole tässä yhteydessä tarkoitettu sääsuoja.

Suunnitelma

Telineen ja/tai sääsuojan asennus- ja purkutyötä toteuttaville laadittu suunnitelma, joka osoittaa telinelohkojen paikat, sekä toimii asennukseen ja purkutyöhön käytettävänä ohjeistuksena.

Rakennesuunnitelma

Rakennesuunnitelma on teline- ja sääsuojakohtaisesti laadittava asiakirja, joka sisältää tarvittavat piirustukset ja ohjeet telineen turvallista käyttöä varten, sekä laskelmat ja muut selvitykset, joilla osoitetaan telineen lujuuden, jäykkyyden ja seisontavakavuuden riittävyys. Rakennesuunnitelmasta tulee käydä ilmi telineen rakenne, johon kuuluvat telineen rakenneosien materiaalit, telineen rungon ja työtasojen rakenne mittoineen, nousuteiden rakenne ja sijoitus, putoamissuojarakenteet ja ankkurointi ja muut seisontavakavuutta lisäävät rakenteet.

Rakennesuunnitelmasta tulee käydä ilmi myös telineen ja sääsuojan käyttötarkoitus ja kunnossapito, mitoituksessa käytetyt kuormat ja kuormayhdistelmät, työtasojen suurin sallittu kuorma, laskelmat telineen lujuudesta, jäykkydestä ja seisontavakavuudesta tai muu riittävä selvitys näistä, sekä selvitys rakennelman alapuolisille rakenteille aiheuttamasta kuormituksesta, mitoitusmenetelmät sekä mahdolliset yhdenmukaistetut standardit tai muut asiakirjat, joita mitoituksessa on käytetty. Peitetyn telineen osalta myös selvitys siitä, että sen jäykistys ja ankkurointi on riittävä ottamaan vastaan tuulivoimista aiheutuvat kuormat. (Vna 205/2009 53§)

Telineen toteutus asennus- ja käyttöohjeen perusteella

Telineen lujuus osoitetaan riittäväksi standardien, elementtitelineiden asennus- ja käyttöohjeiden tai muiden vastaavien asiakirjojen sisältämien kokonais- tai osaratkaisujen perusteella. Jos tällaisia kokonais- tai osaratkaisuja ei käytetä, on oltava asiantuntijan laatimat telineiden ja kulkurakenteiden lujuuslaskelmat ja piirustukset. (Vna 205/2009 51 § 3 mom.).

Asennus- ja käyttöohjeen on oltava käytettävissä työmaalla telinettä asennettaessa, tarkastettaessa ja purettaessa.

Elementtitelineen käytössä on noudatettava asennus- ja käyttöohjetta Vna 205/2009:n mukaisesti.

Telineen ja sääsuojan rakennesuunnitelman laatiminen

Rakennesuunnitelma on laadittava, mikäli telinejärjestelmän asennus- ja käyttöohjeessa ei ole esitetty ko. telineessä olevia rakenneratkaisuja. Rakennesuunnitelman tulee sisältää Vna 205/2009 53 §:ssä esitetyt asiat. Rakennesuunnitelman laatii pääsääntöisesti väliaikaisrakenteen toimittaja.

Seuraavat rakenteet edellyttävät rakennesuunnitelman laadintaa:

- Sääsuojat
- Tapahtumarakenteet
- Julkiseen käyttöön tulevat tilapäisrakenteet, kuten kulkuväylät, sillat ja hätäpoistumistiet (näissä tilanteissa tulee huomioitavaksi tungoskuorma)
- Mikäli telineeseen liitetään tavarahissi tai muu vastaava lisälaitte (pl. telinevinssi tai väkipyörä)
- Telineen korkeuden ylittäessä valmistajan ohjeessa määritellyn korkeuden (useimmilla valmistajilla ko. korkeus on 24 m)
- Paikalla rakennettavat telineet (puusta tai muusta irtomateriaalista)

Alla esimerkkejä ratkaisuksista, joita suunniteltaessa tulee harkittavaksi rakennesuunnitelman laadinta:

- Riiputettava teline (joissakin tilanteissa toteutettavissa asennusohjeen mukaisesti)
- Tukitelineet (joissakin tilanteissa toteutettavissa asennusohjeen mukaisesti)
- Tehdään muutoksia rakenteeseen, josta on laadittu rakennesuunnitelma.
- Telineen, josta on laadittu rakennesuunnitelma, käyttötarkoitus muuttuu

Rakennesuunnitelman laatijan pätevyys

Rakennesuunnittelijan pätevydestä on säädetty Vna 205/2009 56 §:ssä.

Asennus- ja käyttöohjeen ja rakennesuunnitelman saatavuus

Telineen ja sääsuojan asennus- ja käyttöohje, sekä mahdollinen rakennesuunnitelma on oltava työmaalla saatavilla.

Lisätietoja

Talonrakennusteollisuus ry, Telinejaosto
Henri Litmanen
henri.litmanen@rakennusteollisuus.fi
050 576 5988